

دیسک

▶ دیسک برداری

▶ زہرا پور عبدی

دیسک

ساختار دیسک

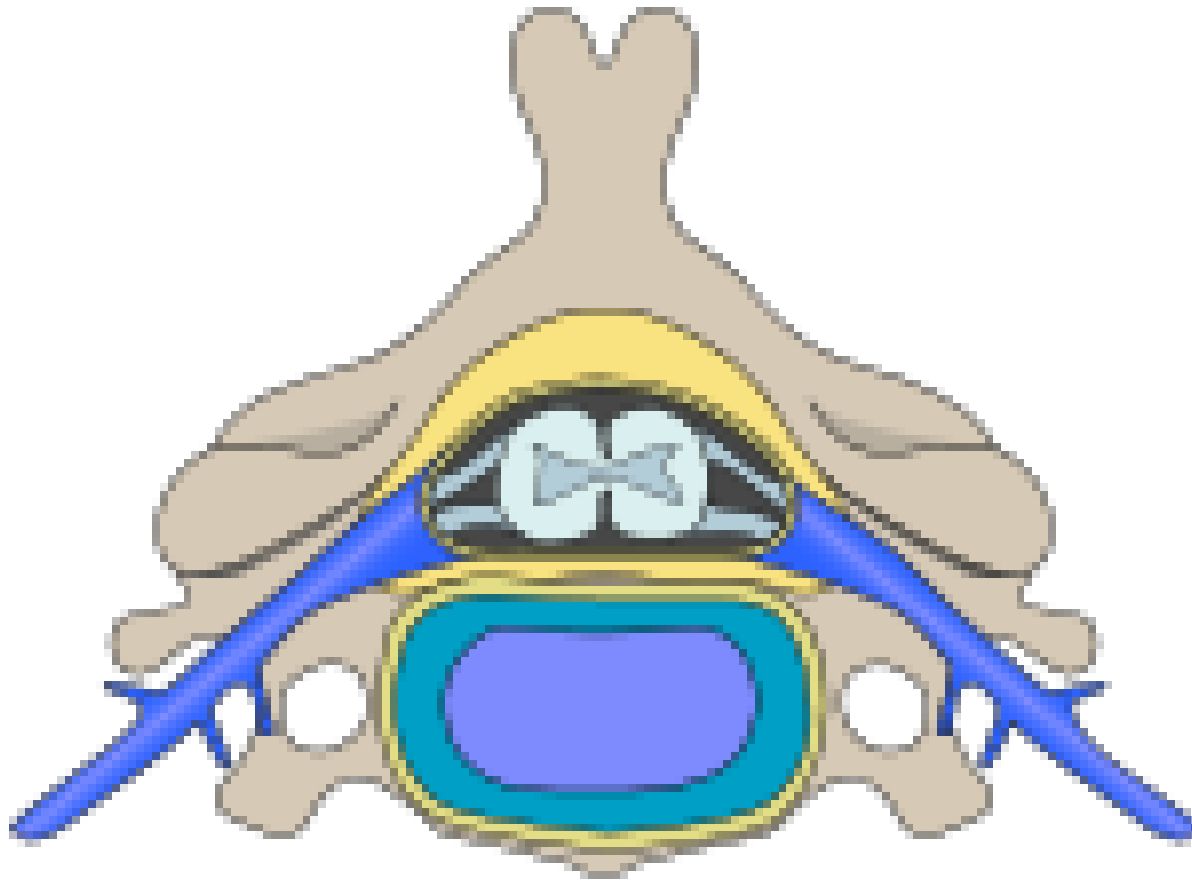
- ▶ دیسک بین مهره‌ای که به صورت صفحه‌ای بین دو جسم مهره در ستون فقرات قرار می‌گیرد؛ بنابراین دیسک‌ها همانند یک کمک فنر، ضربات وارده به ستون فقرات را خنثی می‌کنند. شکل اصلی دیسک‌ها زمانی که تحت فشار نباشند، کروی است؛ ولی هنگامی که در حد فاصل مهره‌ها قرار می‌گیرند، تحت تأثیر فشار وارده، پهن می‌شوند و شکل تخم مرغ را به خود می‌گیرند.

ساختار دیسک

هر دیسک شامل دو قسمت است:

- ▶ بخش مرکزی بنام هسته دیسک که نرم و مقدار آب آن نسبت به الیاف کلاژن آن بیشتر است. به این قسمت، نوکلئوس پالپوزوس * می‌گویند.
 - ▶ هسته حاوی : آب حدود ۹۰ درصد - کلاژن - گلیکوپروتئینی
- ▶ بخش محیطی که هسته دیسک را دربرمی‌گیرد. این قسمت، حلقه فیبری یا آنولوس فیبروزوس نامیده می‌شود. جنس بخش محیطی، فیبری غضروفی * است

ساختر دیسک

علت (فیزیوپاتولوژی)

- ▶ دیسک‌ها انعطاف‌پذیر بوده و هر دیسک بین دو مهره قرار می‌گیرد. کشیدگی، پیچ خوردگی و فشار به ناحیه کمر که به عناصر پشتی ستون فقرات آسیب وارد می‌کند، می‌تواند به دیسک یا دیسک‌هائی که در جلو بین دو جسم مهره‌ای قرار می‌گیرد نیز صدمه وارد کند.
- ▶ فتق دیسک می‌تواند باعث ساییدگی تدریجی و پارگی خود به خود بخصوص در افرادی که کار نشسته دائمی دارند اتفاق افتد اما در اشخاصی که به حمل و نقل اجسام سنگین اشتغال دارند بیشتر از افراد دیگر است.

نشانه ها

- ▶ آسیب‌های خفیف دیسک معمولاً درد موضعی ایجاد می‌کنند که می‌تواند به علت صدمه قسمت محیطی دیسک باشد
 - ▶ در صورت فشار به ریشه‌های عصبی در ناحیه کمر به علت فتق دیسک، درد ریشه عصب یا درد انتشاری ایجاد می‌گردد که می‌تواند تا کل اندام تحتانی امتداد یابد
 - ▶ ال 4 تا ال 5 - ال 5 تا اس 1
- ▶ درد انتشاری و علائم بالینی به اشکال مختلف توسط بیمار احساس و بیان می‌گردد. گاهی بصورت گزگز سوزش و بیحسی در قسمتی از اندام احساس و بیان می‌شود.

نشانه ها

- ▶ کاهش قدرت عضلات
- ▶ کاهش حس سطحی و عمقی پوست
- ▶ اختلال در حس پوست آن ناحیه بوجود می آید.
- ▶ اختلال دفع ادرار و مدفوع در بیمارانی که دچار سندرم دماسبی شده اند.
- ▶ لنگیدن

محل فتق دیسک

[گردنی]

- ▶ در مهره‌های ۵ و ۶ شایعتر است و درد و علائم به شانه و کتف و تا انتهای انگشتان می‌تواند منتشر شود.

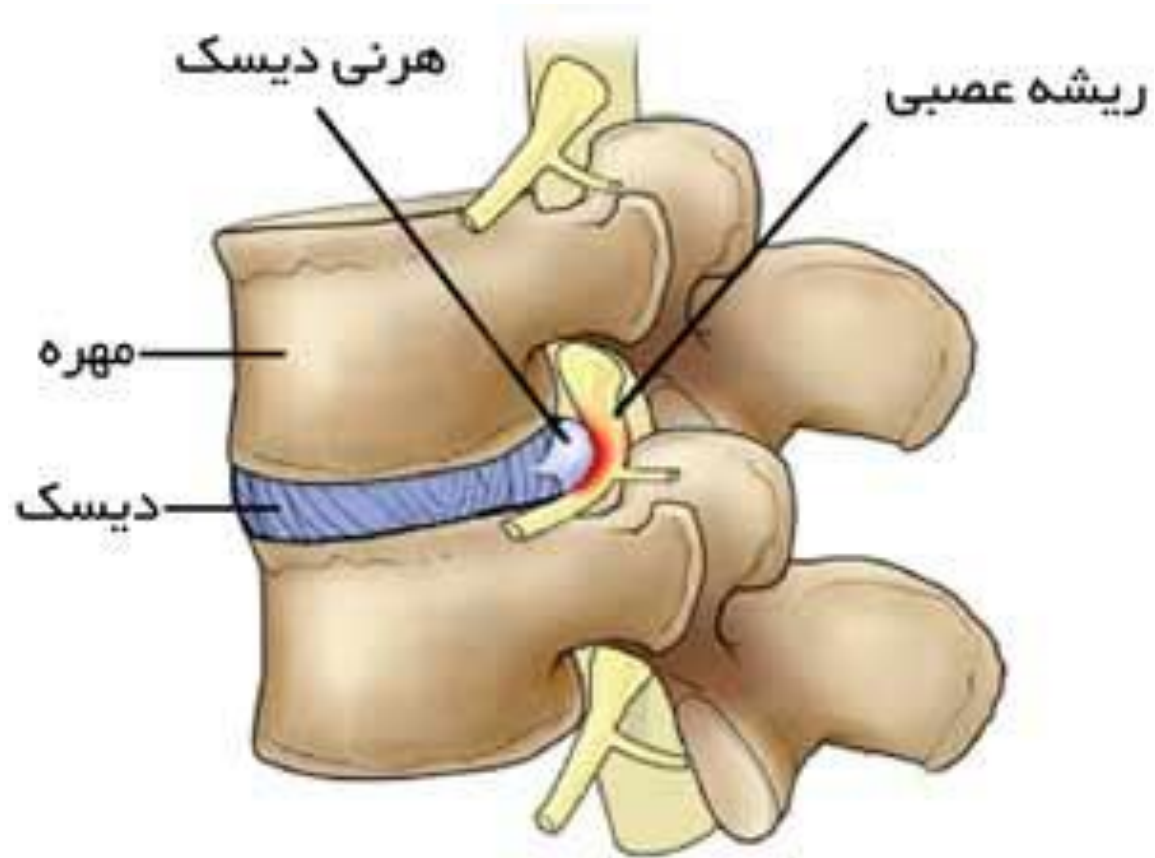
▶ [پشتی]

- ▶ بعلت پایداری بسیار زیاد مهره‌های پشتی فتق دیسک در این ناحیه نادر است.

▶ [کمری]

- ▶ درد و علائم در ناحیه سُرین و ران و تا انتهای انگشتان بوده و در حقیقت در مسیر عصب سیاتیک گسترش می‌یابد

دیسک

روش‌های تشخیصی

▶ بحث امروز راجع به کمر

▶ رادیوگرافی

▶ سی تی اسکن

▶ میلوگرافی که با تزریق ماده رنگی مخصوص به فضای مغزی-نخاعی و پرتونگاری همزمان، می‌توان فتق دیسک را مشخص کرد

▶ آزمایش انتشار عصب و بررسی توان انتشار عصبی در عضلات

درمان غیرجراحی

- ▶ آموزش روش‌های کاستن وزن.
- ▶ فیزیوتراپی و گذاشتن کشش.
- تجویز داروهای ضد التهابی غیر استروئیدی.
- ▶ تزریق داروهای استروئید داخل مجرای نخاعی

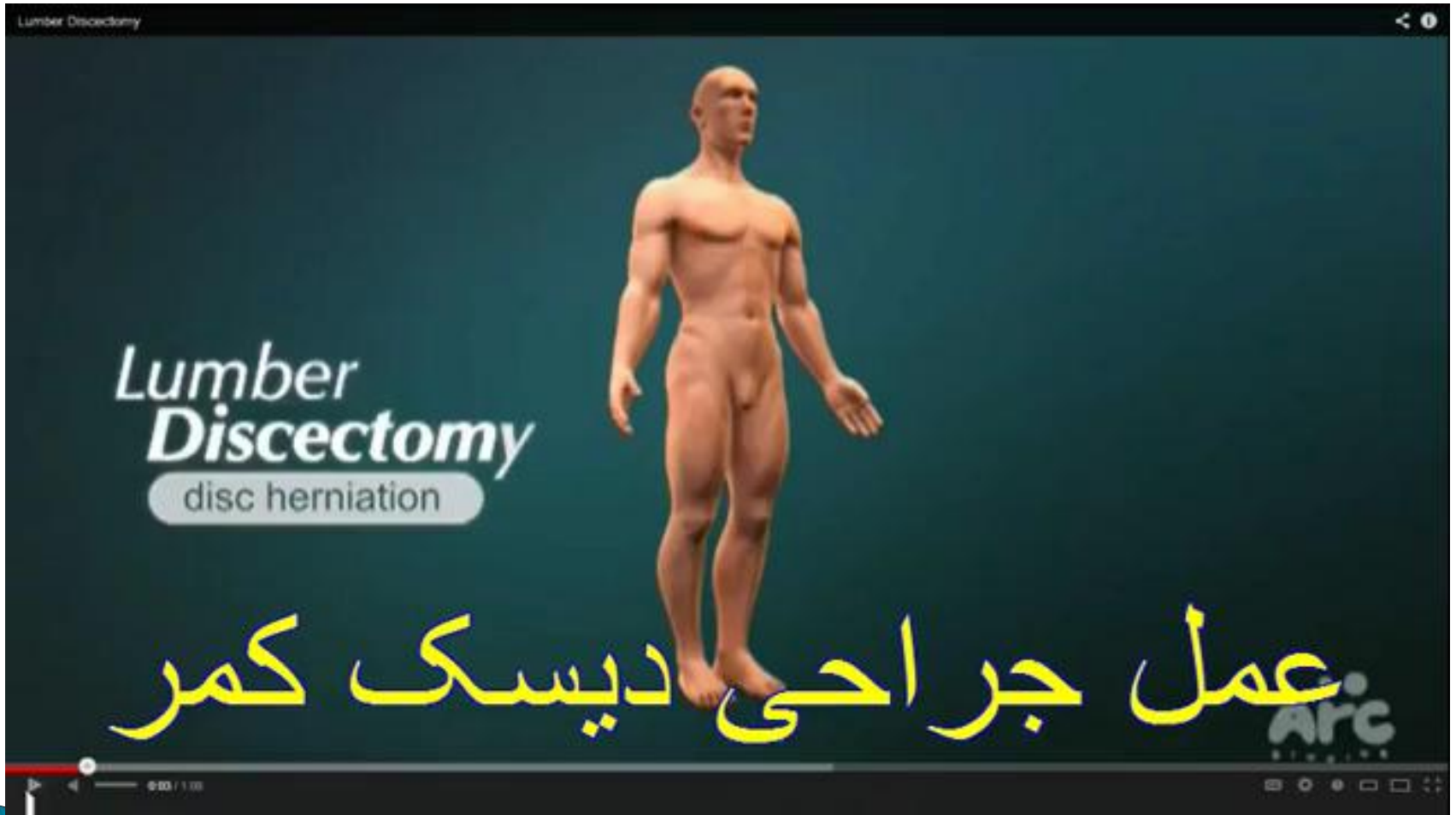
درمان جراحی

- ▶ اگر شدت علائم زیاد باشد و با درمان طبی و فیزیوتراپی بهبود نیابد و ام آر ای و میلوگرافی نیز تأیید گردد نیاز به عمل جراحی دارد
- ▶ درمان جراحی با دو روش انجام می شود :

درمان جراحی

- ▶ جراحی باز : روش متداول و طی آن دیسک خراب شده تراشیده و برداشته می‌شود و ممکنست همراه آن جوش دادن مهره بالا و پائین آن هم طی عمل صورت گیرد. در مواردی این جوش دادن توسط پلاتین و پیچ و مهره انجام شده .

فيلم كوتاه جراحى باز

درمان جراحی

- ▶ بعد از جراحی باز ، جراحی بسته داریم
- ▶ جراحی به روش بسته شامل چندین نوع است

بسته

- ▶ عمل جراحی بسته در چه افرادی غیر قابل انجام است؟
 - ▶ کنده شدن تکه ای از دیسک به داخل کانال نخاع
 - ▶ تومور
 - ▶ بارداری
 - ▶ عدم ثبات ستون فقرات
 - ▶ گرفتگی بیش از ۵۰ درصد کانال توسط دیسک

بسته

▶ روش های جراحی بسته دیسک کمر

□ عمل جراحی بسته دیسک کمر با تزریق دیسکوژل

- ▶ نوعی عمل جدید دیسک کمر است که در آن تزریق ماده شیمیایی خاصی به داخل دیسک است
- ▶ با تغییری که در ساختار مولکولی داخل دیسک ایجاد میکند سبب کاهش فشار داخل دیسک و جمع شدن قسمت بیرون زده دیسک میشود.

بسته

□ عمل جراحی بسته نوکلئوتومی دیسک کمر ▶

▶ در این روش عمل جراحی بسته دیسک کمر از دستگاه نوکلئوتوم استفاده می شود ، یک لوله باریک دارد که وارد ناحیه میانی دیسک می شود و با فشار آب دیسک را خشک می کند و از بدن خارج می کند.

بسته

□ عمل جراحی بسته دکمپرسور دیسک کمر ▶

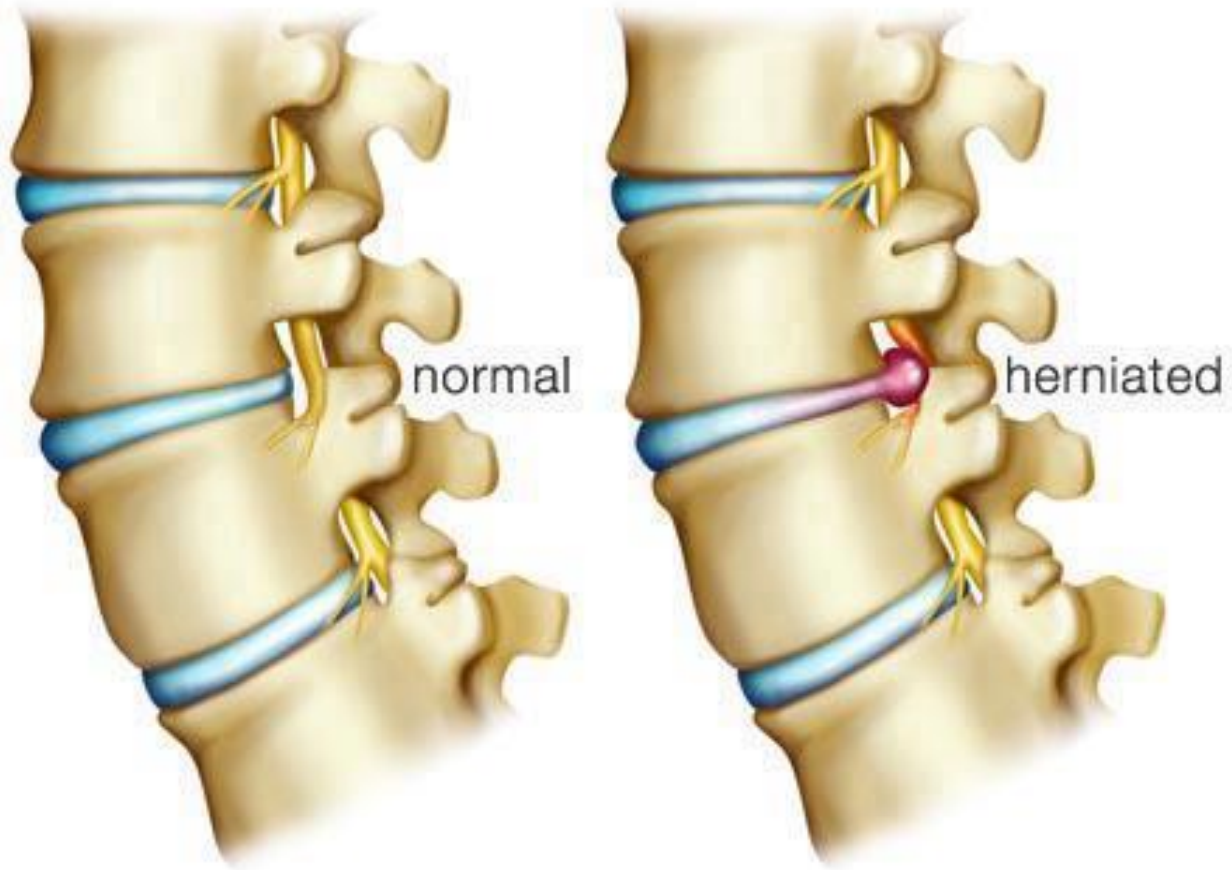
دستگاه دکمپرسور سوزن بسیار نازکی است که بعد از انجام بی حسی داخل دیسک فرستاده شده و از طریق یک میکروموتور قسمت داخلی دیسک خرد کرده و از طریق این لوله به بیرون بدن فرستاده می شوند

بسته

□ عمل جراحی بسته دیسک کمر با لیزر ▶

- ▶ جراحی لیزری دیسک کمر به صورت سرپایی و تحت بی‌حسی موضعی انجام می‌شود. در طول این عمل، سوزن باریکی به کمک تصاویر اشعه ایکس (فلوروسکوپ) وارد دیسک برجسته می‌شود. فیبر نوری داخل سوزن قرار داده می‌شود و انرژی لیزر منتقل شده از طریق فیبر، بخش بسیار کوچکی از مرکز دیسک را بخار می‌کند. در نتیجه خلاء جزئی ایجاد می‌شود که فتق را از ریشه عصب دور می‌کند و درد را تسکین می‌دهد.
- ▶ تأثیر جراحی لیزری دیسک کمر معمولاً سریع است.

دیسک

مراقبت های پس از عمل

1- محل بخیه ها را خشک و تمیز نگه داشته و یا پانسمان خشک روی آنرا بپوشانید..

2- دستورات پزشک را در مورد بلند کردن اشیاء ، بالا رفتن از پله ، رانندگی، ورزش، کارهای بدنی، فعالیت جسمی و بازگشت به محل کار را رعایت فرمائید .

3- از پوشیدن کفش های پاشنه بلند خودداری نمائید.

4- از رانندگی، ایستادن و نشستن بمدت طولانی، پس از عمل جراحی خودداری نمائید .

مراقبت های پس از عمل

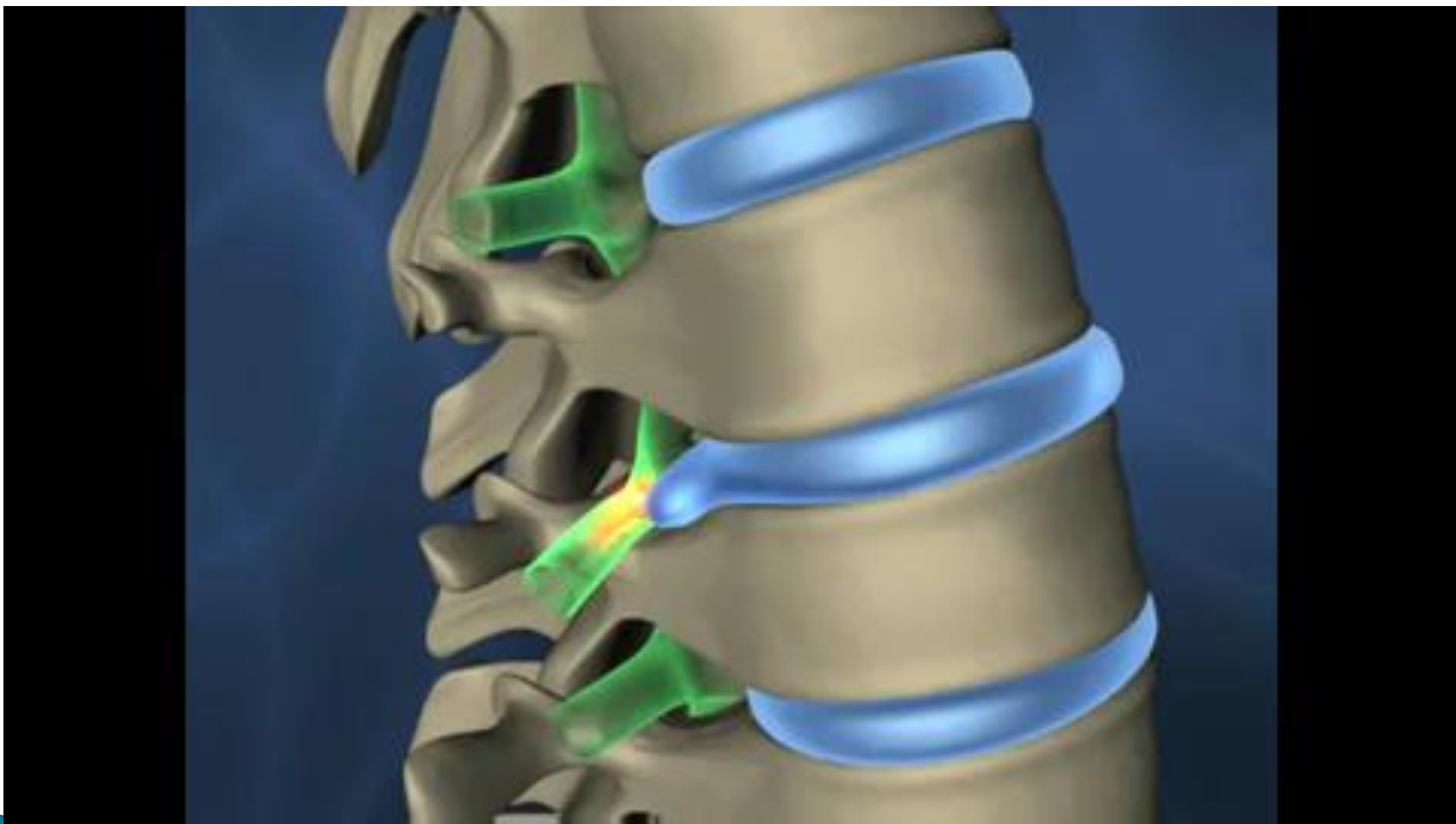
- ▶ 5- در موقع خواب از تشک مناسب و سفت استفاده نمائید .
- ▶ 6- ورزش هایی که مخصوص تقویت عضلات شکم و لگن می باشند انجام دهند
- ▶ 7- بی اختیاری و مشکل تخلیه روده یا مثانه را به اطلاع پزشک خود برسانید .
- ▶ 8- به بیماران توصیه می شود وزن مناسب را حفظ کند زیرا اضافه وزن بدن فشار زیادی روی قسمت تحتانی کمر ایجاد می کند.

عوارض جراحی

- ▶ عفونت
 - ▶ چسبندگی اطراف رشته های نخاع
 - ▶ قطع رشته های نخاع در حین عمل
 - ▶ آزاد سازی ناقص رشته های نخاع حین عمل
 - ▶ لیز خوردن مهره های کمری
 - ▶ احساس درد و ضعف
 - ▶ عود دیسک در سطوح بالاتر و پایینتر
- ▶ ممکن است باعث عوارضی مانند بیحسهای دائمی یا اختلالات حرکتی شود

دیسک گذاری

دیسک گذاری

دیسک برداری

▶ زہرا پور عبدی